

Radicale vernieuwing zorg

Ondersteund door

Pilot laat zien welke kwaliteitsinformatie daadwerkelijk bijdraagt aan Waardevolle zorg

Geplaatst op 8 november 2023

Landelijke organisaties geven aan dat zij nu niets doen met kwaliteitsgegevens die jaarlijks door zorgorganisaties aangeleverd moeten worden.

Vlak voor de zomer sturen veertien organisaties dan ook een brief aan Zorginstituut Nederland. De organisaties willen in gesprek over de aanlevering van kwaliteitsgegevens: specifiek over de 'indicatoren basisveiligheid'. Velen vragen zich sterk af of de aanlevering leidt tot het beoogde doel, sommigen

hebben die informatie niet aangeleverd. Intussen zijn de organisaties een pilot gestart om het anders te doen.

[Direct naar de update over de pilot](#)

De zorgorganisaties werken samen binnen de landelijke beweging Radicale vernieuwing zorg – een initiatief van LOC. Allemaal onderschrijven ze de noodzaak van goede informatie om te leren, te verbeteren en te verantwoorden. Ze willen alleen dat metingen informatie opleveren die bruikbaar is voor de eigen zorgorganisatie, cliënten, naasten en medewerkers. Op manieren die daadwerkelijk bijdragen aan waardevolle zorg. En zo, dat bijvoorbeeld zorgkantoren en inspectie daar met de informatie ook aan bij kunnen dragen. Nu geven de landelijke organisaties aan dat zij niets doen met de verzamelde gegevens. De zorgorganisaties waren dan ook blij dat Zorginstituut Nederland op hun brief reageerde met een uitnodiging voor een gesprek op 29 augustus.

Ten koste van cliëntenzorg en werkplezier

De zorgorganisaties geven in het gesprek aan dat zij vooral vinden dat je mensen niet moet vragen om informatie aan te leveren waar zij niets aan hebben en waar niets mee wordt gedaan. Dat is verspilling van

geld, tijd, innovatie, motivatie, energie, werkplezier, inzet en betrokkenheid van velen. Ten koste van de zorg voor cliënten. Dat kan toch niet? Ze zetten zich er juist voor in om het tegenovergestelde te bereiken, om ten tijde van grote maatschappelijke uitdagingen waardevolle zorg te realiseren. De zorgorganisaties werken ook al langere tijd aan alternatieve manieren van leren, ontwikkelen en verantwoorden die daar aan bijdragen.

‘Buitenboordmotor’

Zorginstituut Nederland heeft voorgesteld dat de schrijvers van de brief verder in gesprek gaan met Lea Bouwmeester (voorzitter van het proces om tot het nieuwe kwaliteitskompas te komen), die ook bij het gesprek was. Om de werkende principes van hun alternatieven in beeld te brengen – en ideeën over hoe het fundamenteel anders kan. Zodat de vernieuwers als een soort ‘buitenboordmotor’ kunnen fungeren bij de uitwerking van het nieuwe kwaliteitskompas. Om de vernieuwing die daarbij noodzakelijk is aan te jagen en te kunnen experimenteren. Ten behoeve van de gehele sector.

De zorgorganisaties willen daar hun tijd in steken. Op voorwaarde dat wel duidelijk wordt dat er ruimte is voor echte vernieuwing. Want als we een beetje in de oude stijl blijven werken, krijgen we meer van hetzelfde en komen we niet tot de vernieuwing die nodig is. Tijdens het gesprek werd ook aangegeven dat het zorginstituut voor het aanlevermoment in juni 2024 wil kijken wat er mogelijk is om in elk geval in 2024 niet in dezelfde situatie terecht te komen. En om met de zorgorganisaties te regelen dat zij over verslagjaar 2023 (in 2024) niet meer aan hoeven te leveren. Wij willen natuurlijk dat dit voor alle organisaties mogelijk wordt.

Boetes

Er is dus perspectief ontstaan voor de wat langere termijn. Voor de korte termijn is in het gesprek echter aangegeven dat de systeempartijen de huidige regels volgen. Ook na aandringen van de zorgorganisaties dat we echt een beweging van regels naar relaties te maken hebben met elkaar. En dat er ruimte nodig is om te experimenteren welke manieren van leren en verantwoorden wél waardevol zijn. De boodschap van het zorginstituut en de NZa (Nederlandse Zorgautoriteit) blijft echter: als de zorgorganisaties niet alsnog de kwaliteitsinformatie aanleveren, dan legt de NZa een zogeheten ‘last onder dwangsom’ op. Hieruit kunnen boetes volgen. De boetes kunnen oplopen tot € 500.000 per zorgorganisatie, met alsnog de verplichting om aan te leveren.

Onder protest

Om niet ook nog eens maatschappelijk geld naar boetes te laten gaan hebben de organisaties die de informatie niet hebben aangeleverd, onder protest alsnog kwaliteitsgegevens ingestuurd. Bestuurder Rick Hogenboom van de Posten liet de NZa daarbij weten: “We hopen nog steeds dat de constructieve dialoog met het Zorginstituut van 29 augustus ertoe leidt dat de verplichte aanlevering van de indicatoren basisveiligheid wordt losgelaten. En dat zorgaanbieders de ruimte krijgen om in lijn met het kwaliteitskompas zelf invulling te geven aan leren, verbeteren en verantwoorden. Wij verwachten dat de uitwerking van het nieuwe kwaliteitskompas zal leiden tot andere inzichten passend bij de

maatschappelijke opgave en 'kwaliteit van bestaan'."

Pilot

Op dit moment nemen organisaties die de brief ondertekenden het initiatief om zelf alternatieven in beeld te brengen voor leren en vernieuwend verantwoorden. En zo samen te ontdekken en aan de buitenwereld te laten zien wat daadwerkelijk bijdraagt aan waardevolle zorg. Zodanig dat het voor alle betrokkenen bruikbare informatie op kan leveren, zonder veel extra bureaucratie. Zowel in de verpleeghuizen als in de zorg thuis wordt hier al aan gewerkt.

Samen leren staat centraal gedurende de pilotperiode: de deelnemende organisaties zijn met alle betrokkenen open over wat ze doen, over wat ze in de praktijk merken. Over wat werkt, wat er nog niet goed werkt of wat er nog mist. Gedurende de pilotperiode meten de deelnemers de kwaliteit van zorg niet met bestaande landelijke meetinstrumenten.

Van tevoren worden afspraken gemaakt met Zorginstituut Nederland over afstemming, uitwerking en hoe het resultaat zijn weg vindt naar landelijke afspraken. Op landelijk niveau worden ook zorgkantoren en inspectie betrokken om mee te leren. En worden alle andere relevante landelijke partijen uitgenodigd om mee te ontdekken.

Update: Intussen zijn we al een eind op weg, lees [hier over de laatste ontwikkelingen](#).

Meedoen

We horen dat er meer organisaties/mensen zijn die eigenlijk ook anders willen. Maar blijkbaar helpt het alleen als we met een groep organisaties uitspreken dat dit echt niet langer zo kan én laten zien hoe het anders kan. Dus: wie doet mee? Laat het weten, ook als je niet deelneemt aan de beweging: radicalevernieuwing@loc.nl of 030 – 207 4067.

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Samenwerken vanuit een gedeelde visie](#), [Knellende regels](#)

Trefwoorden: [#stopdepaarsekrokodil](#), [Kwaliteitskader Verpleeghuiszorg](#)